ß. Cro[illegible]

MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 17 XI 1941 /popołudniowy/

I

Dotyczące Polski.

KAIR po polsku, 16 XI, g.17,50.
Ponieważ w krajach anglosaskich prasa odgrywa wielką rolę, nie jest bez znaczenia, że sprawa polska jest stałym tematem prasy angielskiej w Kairze. Rozpoczęto omawiać tę sprawę od czasu zjawienia się oddziałów polskich w Tobruku, obecnie zaś przyjazd Naczelnego Wodza stał się prawdziwą sensacją polityczną. Niedawno przytoczono w całości orędzie Willkie do narodu polskiego. Omawiane są wyczyny patroli polskich pod Tobrukiem.

BUKARESZT po ukraińsku, 16 XI, g.20,00.
Z motywów higieny publicznej zarządzono we Lwowie utworzenie ghetto. Wszyscy mieszkańcy narodowości żydowskiej mają się przeprowadzić w czasie od dnia 15 XI do 14 XII rb. do mieszkań, położonych w części miasta na południe od linii kolejowej Lwów - Tarnopol. Za przesiedlenie we właściwym czasie odpowiedzialna jest Rada Żydowska /Rada Gminy Żydowskiej?/. Polacy i Ukraińcy, zamieszkali obecnie w dzielnicy, przeznaczonej na ghetto, mają się przenieść do innych dzielnic.

WEICHSELSENDER po polsku, 17 XI, g.10,01.
List gospodarza z lubelskiego, który z podwodą jeździł po zajętych obszarach w wykonaniu zarządzień władz wojskowych niemieckich. Jako wynagrodzenie za miesiąc otrzymał prócz utrzymania 22 mk. i buty z cholewami. Na terenach okupowanych przez bolszewików daje się zauważyć straszliwa nędza mieszkańców wsi, przy czym jedną z przyczyn tego stanu rzeczy są niesłychanie wysokie podatki, nakładane przez władze bolszewickie: od krowy - 80 rb., od konia - 100 rb., od świni - 40 rb. itp. Gdy wskutek zbiednienia włościanie nie mogli uiścić podatków, nakazano im pójście do kołchozów, a kto odmawiał - był wysyłany na Sybir. Do cerkwi bano się chodzić podczas panowania bolszewików, obawiano się również mieć obrazy święte w domu, gdyż władze bolszewickie uważały wtedy odnośne osoby za kułaków. Za granicą sowiecką nie ma już zupełnie gospodarstw chłopskich, lecz same kołchozy i ludność tamtejsza biedniejsza jest od najbiedniejszych fornali.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

RZYM po angielsku, 17 XI, g.8,15.
Wprowadzenie ostatnich zmian w amerykańskiej Ustawie o Neutralności jest przedmiotem ostrej krytyki dużego odłamu prasy amerykańskiej. Evening Star podkreśla, że zmiany te mają za zadanie przywrócenie wolności mórz, ale obecnie nadaje się temu pojęciu zupełnie przeinaczone znaczenie.

ANKARA po angielsku, 17 XI, g.1,00.
W kołach tureckich bardzo duże znaczenie przywiązuje się do dostaw wszelkiego rodzaju produktów żywnościowych i przemysłowych, dostarczanych przez Anglię Turcji, a to mimo olbrzymiego zapotrzebowania ZSRR, które również musi być brane pod uwagę przez rząd angielski. Turcja otrzymała od Anglii 50 tys. ton pszenicy, której import stał się koniecznością spowodowaną nieurodzajem. Obecnie dostarczona będzie większa ilość jęczmienia, a poza tym wiele maszyn i artykułów przemysłowych, tudzież 6 lokomotyw i znaczna ilość wagonów. /R. Brock/.

III

Ogólne.

WEICHSELSENDER po polsku, 17 XI, g.10,01.
Wiadomości wojenne. Od 1 X do 8 XI bolszewicy stracili 2.174 samoloty, czyli ogółem około 17 tys. maszyn od początku wojny. Komunikaty: fiński, niemiecki i włoski.- Pogrzeb gen. Huntzigera, w którym wziął udział amb. niem. Abetz.- Zakończono bułgarsko-włoskie pertraktacje gospodarcze, wobec czego można spodziewać się wzmożenia obrotu gospodarczego między tymi krajami.- Z Rumunii 600 robotników udało się na przeszkolenie do Zakładów Hermana Goeringa w Niemczech, aby po powrocie byli w możności zastąpić robotników cudzoziemskich.

BRATYSŁAWA po rosyjsku, 16 XI, g.21,45.
Od pierwszych dni wojny przeciwko bolszewikom kontakty między Kominternem, a związkami komunistycznymi zagranicą uległy zerwaniu, co przyczyniło się do zahamowania ich działalności wywrotowej. Żywioły te stały się ostatecznie poprostu agentami, działającymi na rzecz interesów państwowych państwa sowieckiego.- Dwudziesta czwarta rocznica rewolucji październikowej jest ostatnią, jaka będzie obchodzona, demonstruje ona ponure wyniki, do których doprowadziły 24 lata rządów bolszewickich i "generalna linia" Stalina. Klęska, jaką ponieśli bolszewicy, to nie tylko porażka czerwonej armii, ale całkowity upadek przemysłu, transportu, rozpaczliwa sytuacja aprowizacyjna i rozkład całego aparatu państwowego. Po zwycięstwie pod Brianskiem Niemcy pierwszy raz ogłosili publicznie, że siła oporu armii czerwonej jest poderwana. Wszystko, co stało się w następstwie, całkowicie potwierdza słuszność tego oświadczenia: przeniesienie rządu do Kujbyszewa, jak również częściowo do Kazania, dymisja marszałków, której pretekstem jest rzekomo powierzone im zadanie formowania nowych armij, będąca pierwszym etapem drogi w zaświaty, która jeszcze oczekuje tych niedawnych bohaterów państwa sowieckiego, wszystko to świadczy o druzgocącym charakterze klęski.

BELGRAD po rosyjsku, 16 XI, g.17,15.
Wiadomości wojenne.- Hiszpańskie oddziały walczą w Donbasie. Z chwilą wybuchu wojny bolszewicko-niemieckiej na wezwanie Hitlera zgłosiło się 200 tys. ludzi, lecz Hitler nie potrzebował takiej ilości ludzi i część ochotników z żalem pozostała w domu.

BELGRAD po ukraińsku, 16 XI, g.19,45.
W jednym z najpoważniejszych miesięczników amerykańskich ukazał się artykuł na temat strat sowieckiego przemysłu wojennego. Zdaniem autora ZSRR stracił 2/3 całego swego przemysłu.- W Nikołajewie nad Dniestrem odbyło się uroczyste święto broni i wyzwolenia, w którym wzięło udział 20 tys. Ukraińców.

BUKARESZT po ukraińsku, 16 XI, g.20,00.
Według urzędowego spisu sowieckiego przed wybuchem wojny w r.1939 na Ukrainie zamieszkiwało 32 miliony Ukraińców na terytorium wynoszącym 450 tys. km.kw. Ludność Ukrainy w 67% jest rolniczą i Ukraina przed wojną 1914 r. nazywana była spichlerzem Europy. Po przeprowadzeniu kolektywizacji rolnictwa produkcja jednakże obniżyła się katastrofalnie. Poza bogactwami rolniczymi Ukraina posiada cenne złoża mineralne: ok.60 miliardów ton węgla, 290 miliardów ton rudy żelaznej itp. Ukraina ma zatym wszelkie dane, by stać się wielkim państwem przymsłowym.

RZYM po rosyjsku:
15 XI, g.21,20: Churchill oświadczył w parlamencie angielskim, że Anglicy musieli wobec wielkiej przewagi floty włoskiej na Morzu Śródziemnym posłać tam znaczną część swoich sił morskich. Tym się tłumaczy, że Anglia musiała zwrócić się o pomoc do Ameryki. Za niedużą ilość statków amerykańskich Anglia ustąpić musiała Ameryce terytoria, targi o które jeszcze się toczą.
16 XI, g.15,15. Państwa osi nie walczą przeciwko narodowi angielskiemu, lecz przeciwko masońsko-żydowskiej plutokracji i bolszewizmowi. Gdyby

bolszewizm zwycięży, niewola narodów sowieckich przedłużyła by się w nieskończoność. Do tego jednak nie dojdzie, gdyż przeciwko bolszewikom walczy cała Europa.- Wobec obniżenia się temperatury na Morzu Bałtyckim należy się spodziewać, że 60 łodzi podwodnych sowieckich przestanie działać.- Zatopienie Arc Royal wywołało w Anglii wielkie przygnębienie.

16 XI, g.16,00. Wiadomości wojenne.- Z Helsinek donoszą, że według oświadczenia dowództwa niemieckiego, lotnictwo sowieckie na północnym odcinku frontu przestało działać z powodu braku wyszkolonych lotników.

17 XI, g.8,15. Przegląd w sytuacji wojennej płk.Cappucini: najważniejsze walki toczą się obecnie na lewym skrzydle wojsk bolszewickich od Dońca do Kerczu. Momentem istotnym jest, że Anglia nie zamierza pomódz w żadnym wypadku w obronie Zagłębia Donieckiego, a jedynie zabarykadować się na wzgórzach Kaukazu.

TAJNA STACJA WŁOSKA "PRO ITALIA", po włosku, 15 XI, g.23,50.

Propaganda faszystowska stara się wmówić Włochom, że Mussolini walczy o interesy narodu włoskiego. W rzeczywistości cele narodowe Włoch mogą być urzeczywistnione tylko w walce z faszyzmem, który gubi Włochy. Propaganda oficjalna mówi dużo o bohaterskiej walce obrońców Gondaru, jednakże nie jest prawdą, że Włosi, którzy tam walczą, spełniają jakąś misję patriotyczną. Działają oni na rozkaz Niemców i ich bronią, a nie narodu włoskiego.

MOSKWA po polsku, 16 XI, g.16,15.

Audycja dla kobiet polskich: artykuł p. t. Jak Maryna Ładuńko wykonała swoje zadanie - opowiadanie o kobiecie, która otrzymawszy polecenie bojowe, wykonała je w ogniu dział niemieckich, dzięki czemu żołnierze sowieccy zniszczyli kilkuset żołnierzy niemieckich.- Artykuł p. t. Dni próby:- W całej Rosji ludzie wsłuchują się w słowa komunikatów SBI i przyznać trzeba, że wypadki nie oszczędziły goryczy narodowi sowieckiemu. Niemcy, znakomicie przygotowani do wojny, którą planowali od dawna, zajęli znaczne tereny i wypędzili spokojną ludność rosyjską z domów. Ale Rosja jest wielka i dla wszystkich miejsce się jeszcze znajdzie. Chociaż wojna już trwa szereg miesięcy, wiele jest jeszcze miast, w których wszystkie okna są oświetlone i latarnie płoną na ulicach. Niemcy długo planowali najazd na ZSRR i wszystko z góry obliczyli, przeliczyli się jednak co do jednego - prężności ducha narodu rosyjskiego, broniącego swej niepodległości. Jakkolwiek było w ojczyźnie, było się u siebie. Zostaliśmy napadnięci, gdyśmy myśleli o pokoju. Rosjanie nie oddadzą swej ojczyzny na łup Niemcom. Za popełnione zbrodnie odpowie żołnierz niemiecki i naród niemiecki.

IV

Z ostatniej chwili.

RZYM po francusku, 17 XI, g.14,00.

Przemówienia premiera Tojo i min. Togo./Treść tych przemówień jest pominięta w niniejszym komunikacie, gdyż podana jest przez prasę angielską i BBC./.

Kurusu oświadczył, iż nie przywiózł ze sobą żadnego listu do Prezydenta Roosevelta i odmówił podania informacyj o treści otrzymanych instrukcyj, stwierdzając tylko, że zamierza podkreślić postawę Japonii i wytyczne zasady jej polityki, oraz stan opinii społecznej w Japonii wobec okrążenia.-

Zarówno w kołach Waszyngtonu, jak i Tokio nie ma wielkiego optymizmu co do wyniku misji Kurusu. Zwraca się uwagę, że przyszły tydzień przyniesie niewątpliwie historyczne decyzje w stosunkach obu państw.

Japan Times daje wyraz nadziei, że rokowania ze Stanami pozwolą na ocalenie pokoju i podkreśla, że rząd i naród japoński gotowe są ponieść wielkie ofiary dla zapobieżenia wojnie, że jednakże rząd działać będzie energicznie w obronie Japonii i dla zapewnienia przyszłości krajom Dalekiego Wschodu.

SAIGON po francusku, 17 XI, g.14,00.

Koła japońskie Waszyngtonu stwierdzają, że w rokowaniach z Departamentem

Stanów, amb. Nomura będzie pierwszym delegatem. Koła japońskie w Waszyngtonie i Szanghaju mają nadzieję, że pokój na Pacyfiku da się uratować. Natomiast neutralne koła dyplomatyczne wypowiadają się z wielkim pesymizmem, podkreślając, że Japonia od 4 czy 5 lat prowadziła politykę tak daleko agresywną, że trudno jej obecnie byłoby cofnąć się bez wywołania bardzo poważnych reperkusyj wewnętrznych i międzynarodowych. Z drugiej strony jest rzeczą wykluczoną, by Stany Zj. poczyniły Japonii jakiekolwiek koncesje natury zasadniczej. W tych warunkach kompromis zdaje się być wykluczonym.

Do Bagdadu przybyła misja amerykańska pod dowództwem gen. Pillera, której zadaniem będzie nadzór nad dostawami dla Sowietów. Druga misja amerykańska z gen. Maxwellem na czele, licząca 100 techników, nadzoruje już dostawy dla Bliskiego Wschodu.

Na całym froncie środkowym w Sowietach inicjatywa przeszła do rąk Rosjan.

Uwaga: z przyczyn natury technicznej odbiór audycyj z Ameryki był dziś we wczesnych godzinach popołudniowych niemożliwy.

Do Komunikatu niniejszego dołączony jest jako dodatek Komunikat z 15 b.m., który ze względów technicznych nie mógł być odbity dnia 15 XI, dziś zaś odbity został tylko częściowo.